

Пројекат финансира
Европска унија

ЕУ ЗА СРБИЈУ -
ПОДРШКА ВРХОВНОМ
КАСАЦИОНОМ СУДУ

Република Србија
Врховни касациони суд

Корисничко упутство за електронску базу судске праксе

Пројекат спроводи конзорцијум
који предводи British Council

ПРОЈЕКАТ ЕУ ЗА СРБИЈУ –
ПОДРШКА ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

Корисничко упутство за електронску базу судске праксе

Садржај

Уводне напомене	1
Технички аспекти базе судске праксе	3
Кориснички налози за систем	3
Техничка подршка	3
Приступање систему и пријављивање	4
Прво пријављивање на систем за обичне кориснике (судије, сарадници) ..	5
Прво пријављивање на систем за кориснике са вишим привилегијама	6
Свако будуће пријављивање на систем (само за кориснике са посебним привилегијама)	8
Ажурирање личних података	9
Промена корисничке лозинке (шифре)	9
Одјављивање из система	10
Претраживање базе судске праксе	11
Претраживање судске праксе	12
Кључне речи - дескриптори	15
Резултати претраге	21
Претраживање правних схватања	25
Претраживање сентенци	27

Уводне напомене

Д а би одељења судске праксе могла да испуне своју улогу, морају бити у могућности да ефективно прате праксу како свог суда, тако и других судова истог или вишег ранга, затим праксу Врховног касационог суда, Уставног суда, Европског суда за људска права и свих других судова чије су одлуке обавезујуће за Републику Србију.

Електронска база података судске праксе од почетка је пројектована тако да подржи судску праксу свих домаћих судова друге и треће инстанце, али и бројних међународних судова и организација. Стога електронска база података судске праксе подржава одлуке, правна схватања, ставове и закључке, као и билтене судске праксе следећих судова:

- Врховног касационог суда
- Врховног суда Србије (пре реформе судства)
- Апелационих судова
- Уставног суда
- Виших судова
- Управног суда
- Привредног апелационог суда
- Прекршајног апелационог суда
- Европског суда за људска права у Стразбуру
- Европског суда правде у Луксембургу
- Суда правде УН
- Интер-америчког суда за људска права

Електронска база судске праксе је развијена током 2017. године у склопу ИПА 2012 пројекта Унапређење ефикасности правосућа, кога финансира Европска Унија, у блиској сарадњи са Врховним касационим судом.

Циљ базе је да омогући хоризонтално и вертикално повезивање судова у смислу потпуног међусобног увида у судску праксу, а судији или судијском помоћнику који разматра одређено

правно питање, омогућава да брзо и лако провери да ли се о том питању већ одлучивало и на који начин.

Ради ефикасније претраге, поред уобичајених критеријума за претраживање, као што су врста и назив суда, правна материја, уписник, број предмета, датумски опсег и слично, кључна новина нове базе судске праксе је подршка за дескрипторе (кључне речи) који омогућавају корисницима да лакше пронађу одлуке према правном питању на које се односе. Дескриптори представљају јединствену номенклатуру законских института, по врстама судова и правним материјама и неопходан су предуслов за ефективну хоризонталну и вертикалну размену и претраживање по бази судске праксе.

Врховни касациони суд усвојио је „Отворену листу дескриптора“, као кровну, хијерархијски организовану листу кључних речи која важи и за апелационе судове. Судови посебне надлежности, односно судови републичког ранга могу да освоје сопствене листе дескриптора које би требало да у највећој мери прате листу дескриптора ВКС и евентуално је прошире.

База судске праксе подржава различите форме садржаја:

- Судске одлуке (пресуде и решења)
- Сентенце уз одлуке (фундаменталну аргументацију на основу које је судија донео одлуку)
- Правна схватања, ставове и закључке
- Билтене судске праксе

База података судске праксе омогућава и прављење референци, односно уланчавање одлуке једног суда са другим одлукама истог суда или одлукама других судова, чиме се омогућава корисницима да сагледају одређено правно питање узимајући у обзир и друге релевантне одлуке судова који су по истом правном питању одлучивали, било директно или по правном леку.

Тако се на пример у бази судске праксе може видети за неку одлуку Апелационог суда, која би гледана изоловано могла да буде пример судске праксе, да ли је накнадно укинута или преиначена од стране Врховног касационог суда, или, што је још битније, да ли је у супротности са неком другом одлуком апелационих судова по идентичном питању, или да ли је у супротности са објављеним правним схватањем ВКС или Апелационих судова.

У том погледу, једна од кључних функционалности нове базе судске праксе је управо могућност да корисници (пре свега одељења судске праксе) могу „online“ да пријаве потенцијално неусаглашену судску праксу, односно неусаглашене одлуке два суда о истом правном питању.

Коначно, нова база судске омогућава администраторима система и увид у статистику најчешће тражених кључних речи, што представља објективну слику спорних правних питања или правних питања за које до сада није било репрезентативних одлука.

Технички аспекти базе судске праксе

База података судске праксе направљена је тако да буде технолошки неутрална и да се лако може интегрисати са постојећим и будућим системима за управљање предметима у судовима. Пројектована је за десетине хиљада корисника и милионе докумената, а састоји се од две одвојене инстанце.

Интерна база, намењена корисницима у судовима, доступна је искључиво из правосудне мреже на адреси sudskeodluke.sud.rs и садржи и интегралне и анонимизоване одлуке, док је друга, јавна база, доступна свим грађанима са јавног интернета на адреси sudskapraksa.sud.rs, а садржи **искључиво анонимизоване** одлуке од важности за судску праксу у одређеним чињенично-правним околностима, затим правна схватања, ставове и закључке, сентенце и билтене. Обе базе су по питању функционалности претраге потпуно идентичне.

База судске праксе је димензионирана за десетине хиљада корисника и милионе докумената, а за коришћење не захтева никакву инсталацију специјализованог софтвера на рачунар корисника – за приступ је довољан било који модеран HTML5 компатибилни web browser (Mozilla Firefox, Google Chrome, Microsoft Edge, Apple Safari и сл.) или смартфон/таблет новије генерације.

Кориснички интерфејс је интуитиван и на српском језику (подржано је и ћирилично и латинично писмо), а направљен је тако да се може подједнако функционално користити и са рачунара и са мобилног уређаја.

Кориснички налози за систем

За приступ пуном опсегу функционалности интерне базе података судске праксе потребан је кориснички налог. Корисничке налоге за приступ систему добијају све судије и судијски сарадници, запослени у одељењима судске праксе као и ИТ администратори. Налог за одређени суд креира систем администратор суда, док је кровни администратор система Врховни касациони суд који једини има и могућност администрирања шифарника у систему.

Техничка подршка

Подршка у коришћењу базе судске праксе организована је на два нивоа.

Први ниво техничке подршке:

- За помоћ око коришћења базе судске праксе, проблеме са пријављивањем на систем и слично, увек прво контактирајте систем администратора (ИТ администратора) у свом суду.

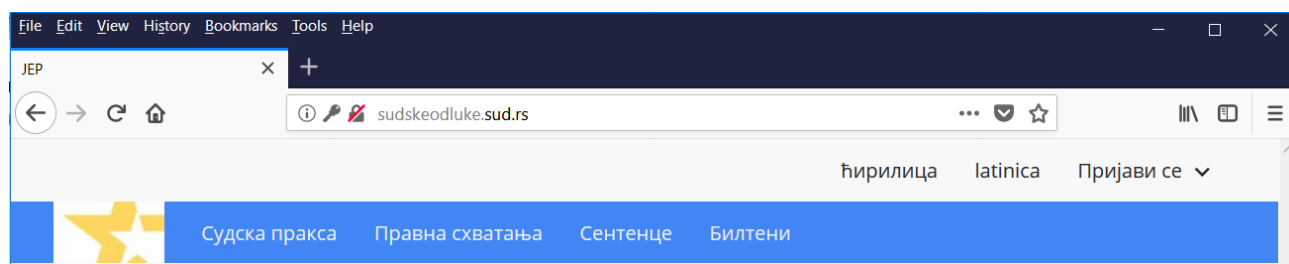
Други ниво техничке подршке:

У случају да се ради о комплекснијем проблему који не може да реши ваш локални ИТ администратор, контактирајте други ниво подршке, у Врховном касационом суду:

- Слободан Шолајић (slobodan.solajic@vk.sud.rs) – руководилац одсека за ИТ
- Небојша Милић (nebojsa.milic@vk.sud.rs) – систем администратор

Приступање систему и пријављивање

Електронској бази судске праксе приступате искључиво из правосудне мреже, коришћењем било ког web претраживача (Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Apple Safari), преко адресе: **sudskeodluke.sud.rs**

Да бисте се пријавили на систем, кликните мишем на Пријави се у горњем десном углу.

Највећи број корисника код пријављивања на систем мора да унесе своје корисничко име и лозинку (шифру). То се односи пре свега на обичне кориснике који само претражују садржај.

Само специјални корисници, који имају привилегије администратора система, уредника базе судске праксе, референта за уношење одлука и сл. поред корисничког имена и шифре морају унети и додатни **трећи** параметар - једнократни токен (сигурносни код) који се мења на сваких 60 секунди, а који генерише апликација **Google Authenticator**, инсталирана на паметни телефон (смартфон) или таблет корисника.

Ова додатна, тзв. двофакторска аутентикација, обезбеђује да чак и ако неко сазна корисничко име и лозинку корисника са вишим привилегијама, не може да се пријави на систем ако није у физичком поседу њиховог мобилног телефона на коме је инсталирана апликација **Google Authenticator**, која генерише додатне сигурносне кодове (сличан систем користе и неке банке за приступ „on-line banking“ апликацијама).

Да би овакав систем могао да функционише, потребно је да (једнократно) инсталирате и подесите апликацију **Google Authenticator**, на начин који је описан у наставку.

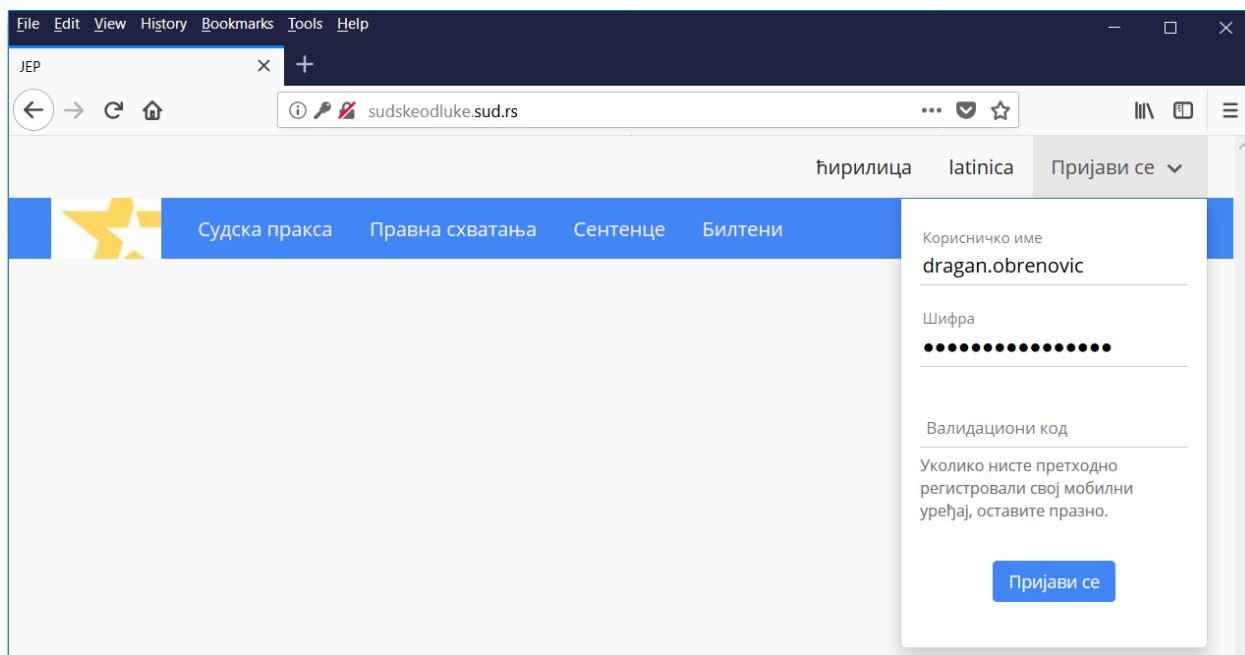

ПРВО ПРИЈАВЉИВАЊЕ НА СИСТЕМ ЗА ОБИЧНЕ КОРИСНИКЕ (СУДИЈЕ, САРАДНИЦИ)

Након што сте као корисник са посебним привилегијама (одговорностима) једнократно подесили апликацију **Google Authenticator**, процедура за пријављивање на базу судске праксе је прилично једноставна:

Корак 1: Кликните на опцију „Пријави се“ у горњем десном углу

Корак 2: Унесите корисничко име и шифру у одговарајућа поља

Корак 3: Кликните на плаво дугме „Пријави се“

Поље валидациони код оставите празно – ово поље служи за додатну аутентикацију из два корака, и потребно је само корисницима са посебним привилегијама (уредник базе судске праксе, референт за уношење одлука, систем администратор и сл.).

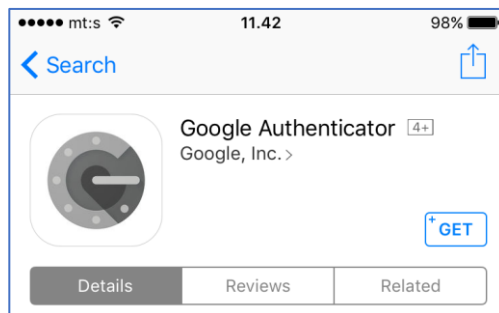
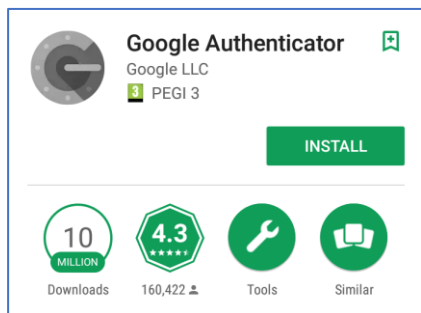
Одмах након пријаве, препоручљиво је да промените иницијалну шифру коју вам је поставио систем администратор и поставите своју, коју само ви знате.

За поступак промене шифре, погледајте поглавље **Промена корисничке лозинке (шифре)** на страни 9.

ПРВО ПРИЈАВЉИВАЊЕ НА СИСТЕМ ЗА КОРИСНИКЕ СА ВИШИМ ПРИВИЛЕГИЈАМА

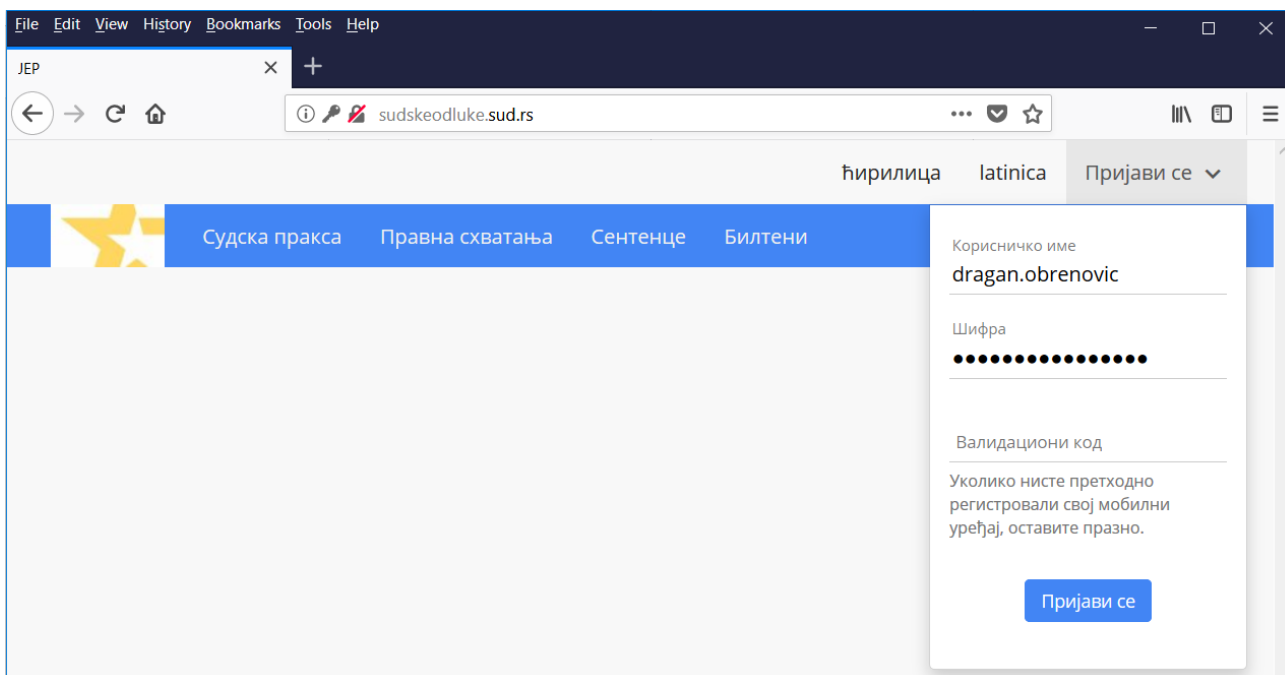
Уколико сте обичан корисник (судија, судијски сарадник) који само претражује базу судске праксе, можете прескочити ово поглавље!

Корак 1: У зависности од модела телефона који користите, са Google Play продавнице или Apple продавнице преузмите апликацију **Google Authenticator**:

Корак 2: Стартујте web browser на рачунару и отворите страницу **sudskeodluke.sud.rs**

Корак 3: Кликните на опцију „Пријави се“ у горњем десном углу (уоквирено црвеним на слици):

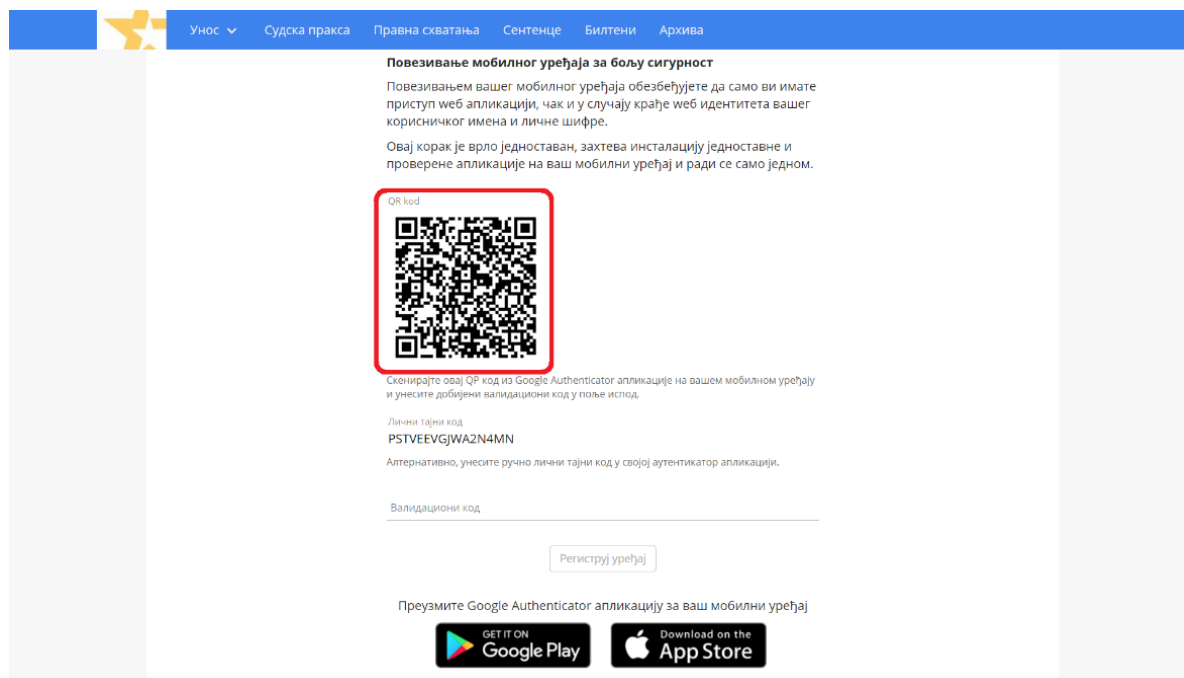
Корак 4: Унесите корисничко име које вам је доделио администратор система

Корак 5: Унесите своју шифру (лозинку) коју вам је доделио администратор система

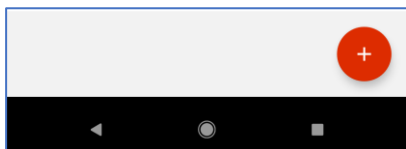
Приликом првог пријављивања, поље Валидациони код оставите празно!

Корак 6: кликните на

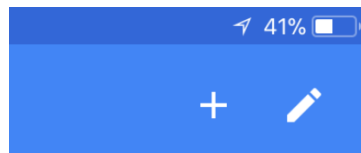
Корак 7: На екрану ће се појавити тзв. QR код, у облику матрице, као на илустрацији:

Корак 8: Стартујте апликацију **Google Authenticator** коју сте претходно инсталирали на свој мобилни телефон или таблет. У зависности од мобилног уређаја који користите (Android или iOS) тапните на дугме **+** које код Android уређаја у црвеном кругу у доњем десном углу, а код iOS уређаја у горњем десном углу:

Android

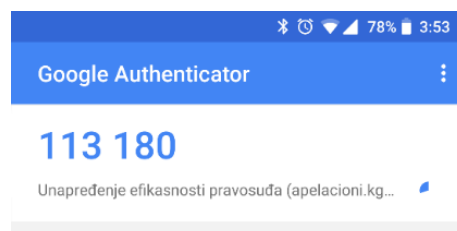

iOS

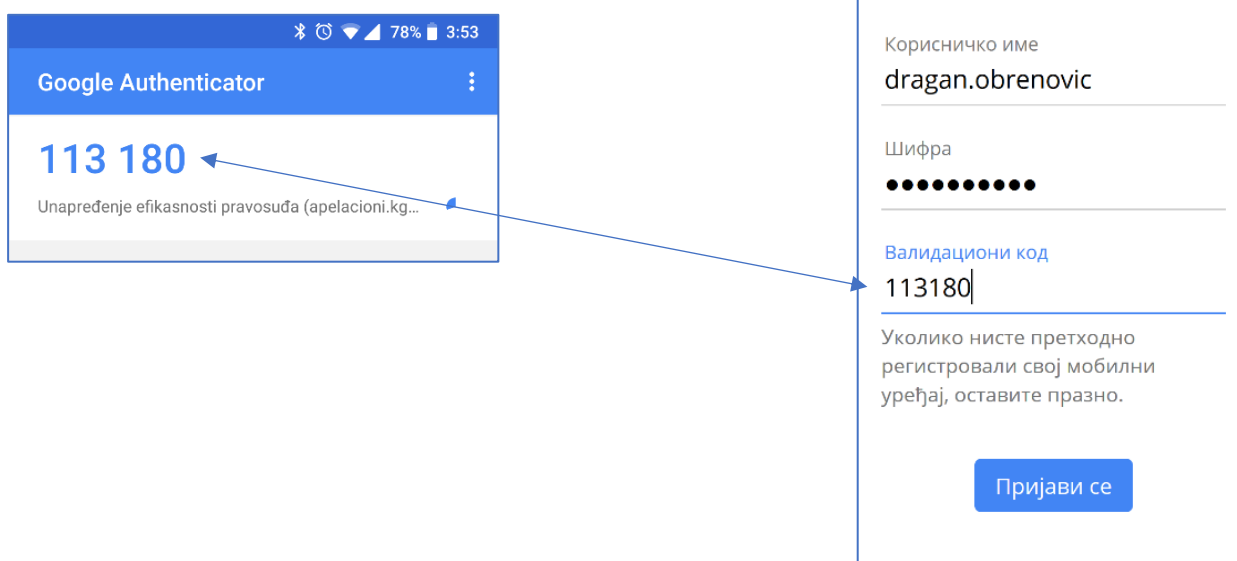
Корак 9: Стартоваће се камера, којом треба „обухватити“ QR код приказан на екрану рачунара.

Апликација ће очитати QR, чиме је повезивање телефона са корисничким налогом за базу судске праксе завршено. На екрану ће се појавити сигурносни код (токен) који се мења на сваких 60 секунди.

Корак 10: Приказани број унесите у поље **Валидациони код** и кликните на дугме **Пријави се**

СВАКО БУДУЋЕ ПРИЈАВЉИВАЊЕ НА СИСТЕМ (САМО ЗА КОРИСНИКЕ СА ПОСЕБНИМ ПРИВИЛЕГИЈАМА)

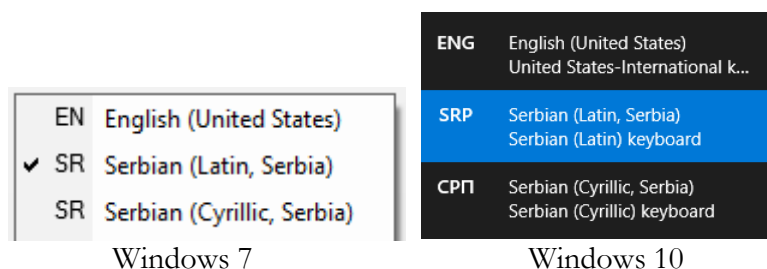
Након што сте као корисник са посебним привилегијама (одговорностима) једнократно подесили апликацију **Google Authenticator**, процедура за пријављивање на базу судске праксе је прилично једноставна:

Корак 1: Унесите корисничко име и шифру у одговарајућа поља

Корак 2: Стартујте апликацију **Google Authenticator** на свом телефону

Корак 3: У поље **Валидациони код** на форми за пријављивање унесите шестоцифрени сигурносни код (токен) који је у том тренутку приказан и кликните на **Пријави се**.

Напомена: Ако два пута за редом добијете поруку о грешци приликом пријављивања, обавезно проверите који распоред слова на тастатури је активан (индикатор је обично у доњем десном углу оперативног система Microsoft Windows):

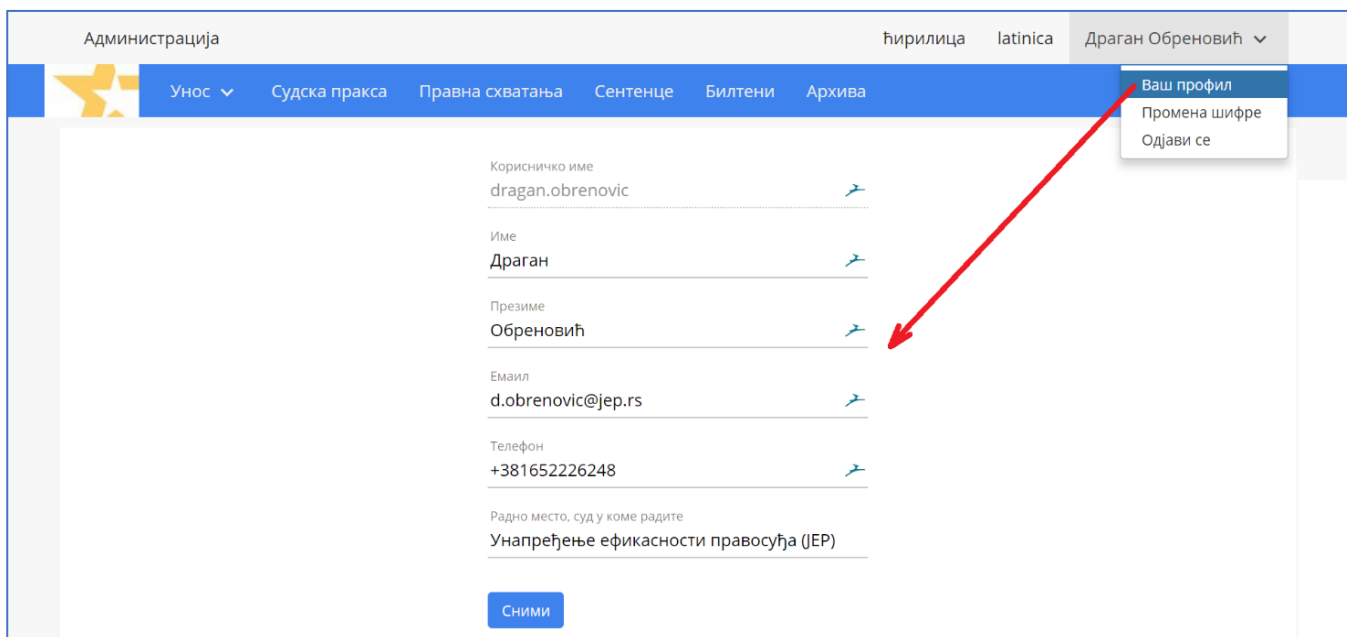

Ако и даље не успевате да се пријавите, немојте покушавати да у недоглед погађате шифру, већ боље после 3-4 неуспешна покушаја контактирајте систем администратора, како би вам поставио нову шифру за приступ систему.

Такође, ако промените мобилни телефон, потребно је да се обратите свом локалном ИТ администратору како би вам „развезао“ стари мобилни телефон са корисничког налога.

АЖУРИРАЊЕ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

Приликом првог пријављивања пожељно је проверити и комплетирати податке о себи, избором опције „Ваш профил“, када кликнете на своје име у горњем десном углу екрана.

Администрација ћирилица latinica Драган Обреновић ▾

Унос ▾ Судска пракса Правна схватања Сентенце Билтени Архива

Ваш профил
Промена шифре
Одјави се

Корисничко име
dragan.obrenovic

Име
Драган

Презиме
Обреновић

Емаил
d.obrenovic@jep.rs

Телефон
+381652226248

Радно место, суд у коме радите
Унапређење ефикасности правосуђа (ЈЕР)

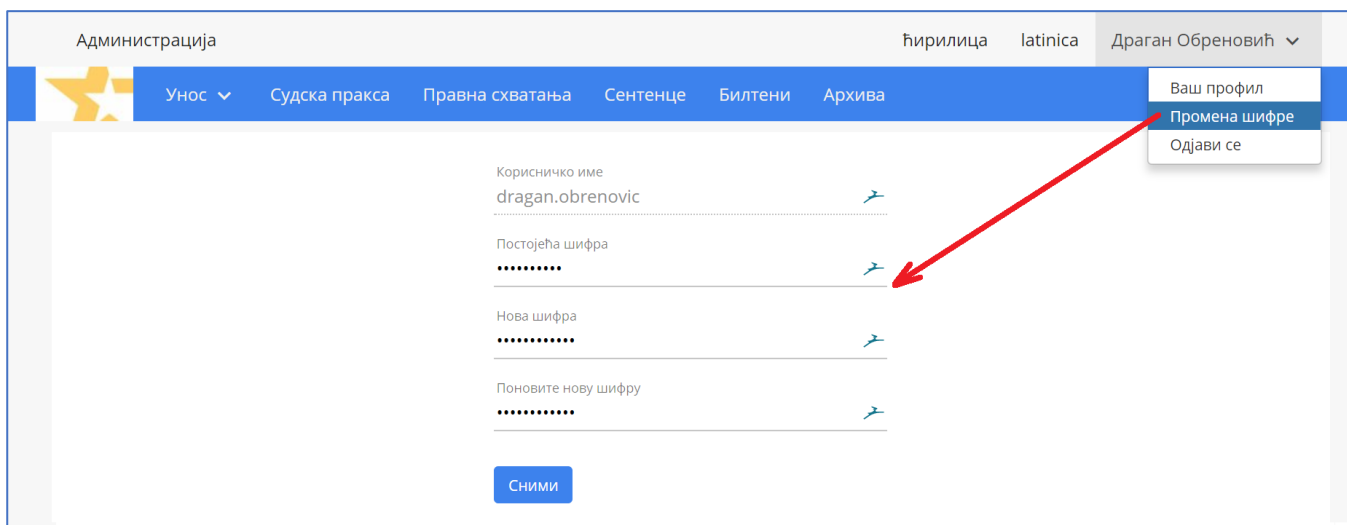
СНИМИ

Уколико сте судија и променили сте матични суд (нпр. прешли из вишег суда у апелациони), не можете сами променити суд у коме радите – потребно је да се обратите систем администратору Врховног касационог суда.

ПРОМЕНА КОРИСНИЧКЕ ЛОЗИНКЕ (ШИФРЕ)

Након првог пријављивања, обавезно промените иницијалну лозинку коју вам је доделио администратор, и поставите лозинку коју само ви знате. То можете урадити на следећи начин:

- 1) Кликните на своје име у горњем-десном углу екрана, а затим на „**Промена шифре**“
- 2) У поље **Стара лозинка** унесите тренутно важећу (иницијалну) лозинку
- 3) У поља **Нова лозинка** и **Потврда нове лозинке** два пута унети своју нову лозинку.

Администрација ћирилица latinica Драган Обреновић ▾

Унос ▾ Судска пракса Правна схватања Сентенце Билтени Архива

Ваш профил
Промена шифре
Одјави се

Корисничко име
dragan.obrenovic

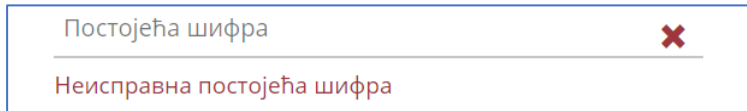
Постојећа шифра
.....

Нова шифра
.....

Поновите нову шифру
.....

СНИМИ

Када унесете стару лозинку и два пута упишете нову, притисните дугме . Ако сте унели исправну стару лозинку и два пута идентичну нову лозинку која задовољава сигурносне критеријуме, од тог тренутка за приступ систему важиће нова лозинка. У супротном, систем ће видљиво указати на поље за уношење података код кога је уочена грешка и испод њега исписати ближе објашњење узрока грешке, као у примеру испод:

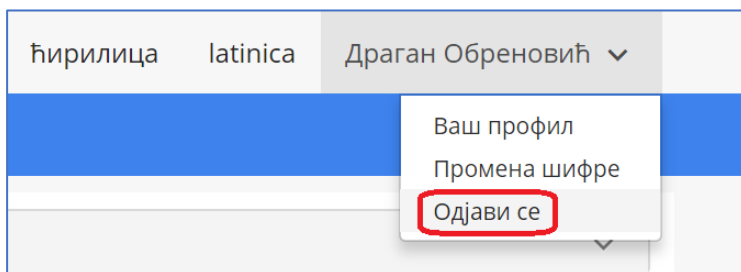
Постојећа шифра

Неисправна постојећа шифра

ОДЈАВЉИВАЊЕ ИЗ СИСТЕМА

Да бисте се одјавили из базе судске праксе, кликните на своје корисничко име у горњем-десном углу и изаберите опцију „Одјави се“.

ћирилица latinica Драган Обреновић ▾

- Ваш профил
- Промена шифре
- Одјави се**

Након одјаве, за поновни улазак у систем потребно је опет унети ваше корисничко име и лозинку (а корисници са специјалним привилегијама у систему и додатни сигурносни код из апликације **Google Authenticator**).

Чак и када се одјавите из система, и даље можете претраживати и читати анонимизирани одлуке и друге садржаје у интерној бази судске праксе (другим речима, добијате исти ниво приступа као и анонимни грађанин који приступа јавној бази судске праксе у којој се налазе само одабране, анонимизирани одлуке, сентенце, правна схватања и билтени).

УВЕК се одјавите из система након завршетка рада, а нарочито ако имате посебне привилегије као што су „Администратор“, „Уредник базе судске праксе“, „Референт за унос одлука“ и слично!

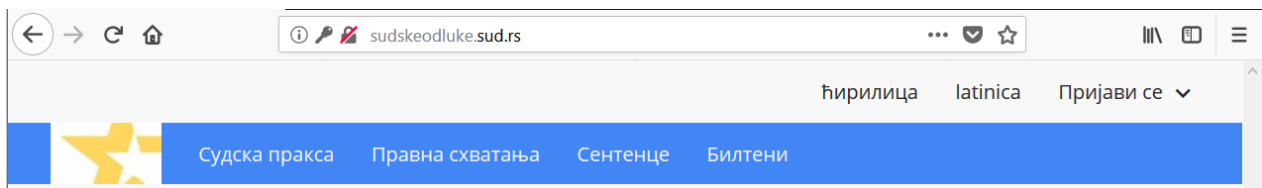
Претраживање базе судске праксе

Начин коришћења базе судске праксе је исти без обзира да ли приступате као анонимни корисник, или сте пријављени корисничким именом и лозинком. Оно што се разликује је опсег доступног садржаја – пријављени корисници на интерној бази судске праксе могу видети и све интегралне (неанонимизирани) одлуке, док непријављени корисници могу видети искључиво одабране, анонимизирани одлуке.

Интерној бази судске праксе приступате коришћењем web претраживача (Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Apple Safari) преко адресе: sudskeodluke.sud.rs

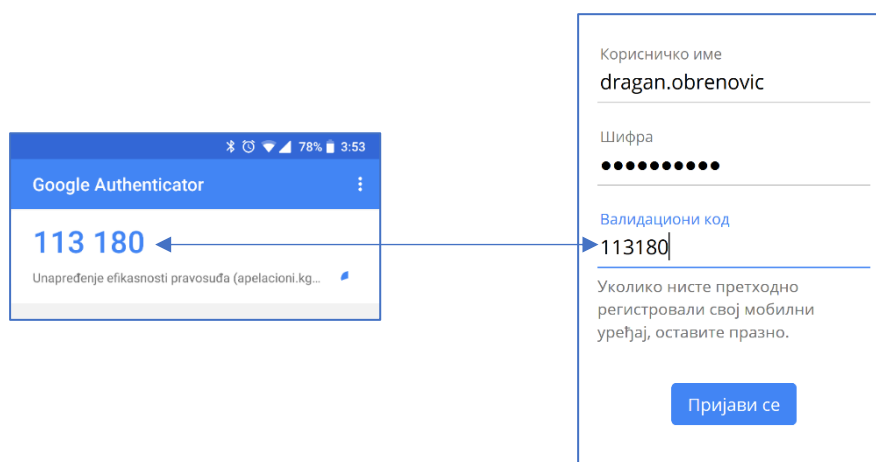
Јавној бази судске праксе (у којој се налазе само одабране и анонимизирани одлуке) приступате такође било којим новијим web претраживачем преко адресе: sudskapraksa.sud.rs

Први (почетни) екран интерне базе судске праксе изгледаће отприлике као на слици испод:

Поступак за пријављивање је следећи:

- 1) Кликните на опцију „**Пријави се**“ горе десно и унесите своје корисничко име и шифру;
- 2) Само ако сте корисник са посебним привилегијама, у поље „Валидациони код“ унесите и додатни сигурносни токен из апликације **Google Authenticator**:

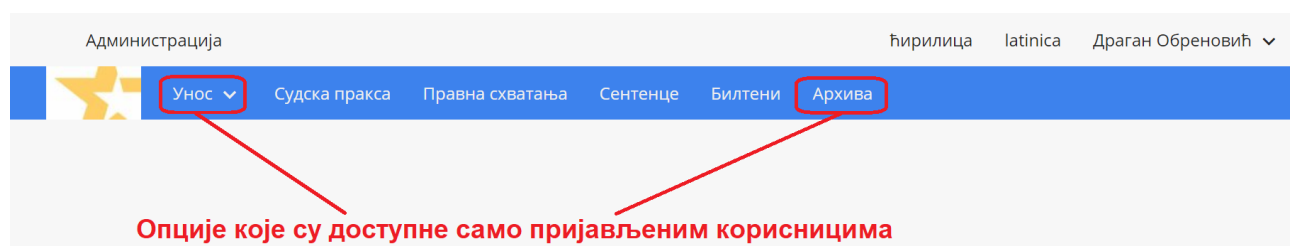

- 3) Кликните на плаво дугме „**Пријави се**“.

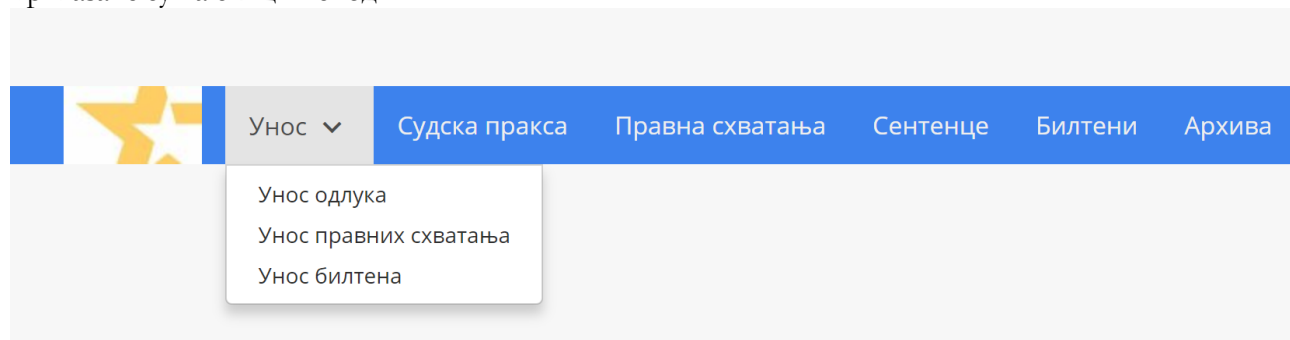
ОСНОВНИ МЕНИ АПЛИКАЦИЈЕ

Након успешног пријављивања, појавиће се основни мени апликације, који се састоји од следећих ставки:

- Унос
- Судска пракса
- Правна схватања
- Сентенце
- Билтени
- Архива

Додатни мени (**Унос**) није видљив свим пријављеним корисницима, већ само онима који имају права (привилегије) да додају нов садржај у базу података судске праксе, а понуђене опције у овом менију приказане су на слици испод:

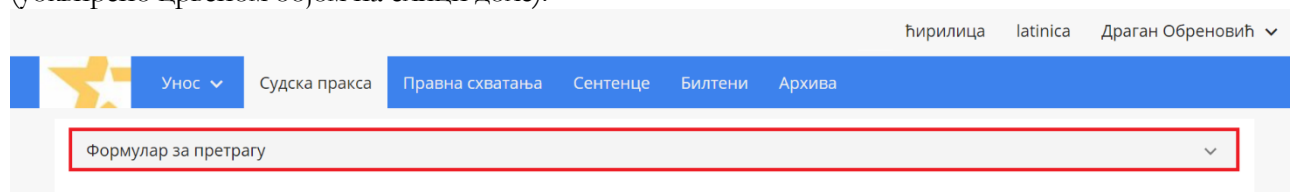

Функционалност модула за додавање новог садржаја биће објашњена у посебном поглављу.

Претраживање судске праксе

Да бисте претражили судску праксу неког суда (или неке врсте судова), кликните на опцију Судска пракса. Систем ће одмах приказати најскорије додате одлуке у базу судске праксе, по хронолошком редоследу.

Да бисте претражили све одлуке по жељеном критеријуму, најпре отворите формулар за претрагу (уоквирено црвеном бојом на слици доле):

Када се формулар за претрагу отвори, изгледа као на слици:

The screenshot shows a search form titled "Формулар за претрагу" (Search Form) on a website. The page header includes a logo, "Судска пракса" (Court Practice), and navigation links: "Правна схватања" (Legal Concepts), "Сентенце" (Sentences), "Билтени" (Bulletins), and "Архива" (Archive). The search form contains several dropdown menus for filtering results: "По врсти судова" (By court type), "Из одређеног суда" (From a specific court), "По правној материји" (By legal matter), "По уписнику" (By register), "Председник већа" (Chairman of the panel), "Број предмета / Година" (Case number / Year), "Са датумом одлуке од / ДО" (From decision date to / TO), "Дескриптори" (Descriptors) with a sub-menu "Изаберите врсту суда" (Select court type), "По врсти одлуке" (By decision type), "По исходу одлуке" (By decision outcome), "По правноснажности" (By legal force), "Опциони текст/фраза" (Optional text/phrase), "Постављене на портал" (Posted on portal) with "Било када" (Anytime), "Сортирај резултате по" (Sort results by) with "Датуму, опадајуће" (Date, descending), and "Резултата по страни" (Results per page) with "25". At the bottom, there is a "Нисам робот" (I am not a robot) checkbox, a "geCAPTCHA" logo, and "Приватност - Услови" (Privacy - Terms) link. Two buttons are present: "Претрага" (Search) and "Нова претрага" (New search).

Најпре у падајућем менију „По врсти судова“ изаберите врсту суда чије одлуке претражујете:

По врсти судова

- Уставни суд
- Врховни касациони суд
- Међународни суд
- Апелациони судови
- Прекршајни апелациони суд
- Управни суд

Када изаберете жељену врсту суда, приметите да су се све остале опције на формулару за претраживање аутоматски прилагодиле вашем избору. Тако рецимо, ако сте изабрали да желите да претражујете одлуке апелационих судова, десни падајући мени („Из одређеног суда“) нудиће само називе апелационих судова:

По врсти судова	Из одређеног суда
Апелациони судови	Апелациони суд у Београду Апелациони суд у Новом Саду Апелациони суд у Нишу Апелациони суд у Крагујевцу
По правној материји	
По уписнику	

Ако вас занимају одлуке само одређеног суда, одаберите га у понуђеној листи судова. Ако не одаберете конкретан суд у овом менију, тиме наглашавате да желите претраживање одлука свих судова (што је и подразумевано понашање система).

Претрагу базе судске праксе можете сузити и на одређену правну материју (у менију **По правној материји** биће понуђене само оне правне материје које су заступљене у претходно изабраној врсти судова). На илустрацији испод, приказане су рецимо правне материје заступљене у Врховном касационом суду, док ће за друге врсте судова листа изгледати другачије.

По врсти судова	Из одређеног суда
Врховни касациони суд	Врховни касациони суд
По правној материји	
Кривична материја Грађанска материја Радни спорови Заштита права на суђење у разумном року Управна материја	

Поред материје, претраживање се може додатно усмерити и на одлуке које припадају тачно одређеном уписнику који се води у изабраној врсти судова, избором истог из падајућег менија „По уписнику“:

По уписнику
Гж-Ап - Жалба на решења апелационих судова - општа материја - Врховни касациони суд Гж-Ап 1 - Жалба на решења апелационих судова - радни спорови - Врховни касациони суд

База судске праксе омогућава да се одлуке филтрирају и по председнику судског већа које је донело одлуку. Пошто се у систему налази велики број судија, ради лакшег претраживања могуће је унети неколико слова из имена или презимена председника већа, а понуђени списак судија ће бити сужен само на оне у чијем имену или презимену се појављује унети део текста, као на илустрацији испод:

Председник већа
драг

- Драган Аћимовић**
- Драган Јоцић
- Драган Скоко
- Предраг Трифуновић
- Радмила Драгичевић-Дичић
- Биљана Драгојевић
- Др Драгиша Слијепчевић

Уколико желите да пронађете конкретну одлуку, чији број предмета знате, можете директно унети број и годину у одговарајућа поља на формулару за претрагу, на пример:

Број предмета	Година
123	/ 2015

Ако сте претходно изабрали уписник, систем ће тражити задати број одлуке у оквиру тог уписника, а у супротном ће тражити одлуке са датим бројем у свим уписницима изабране врсте судова.

Кључне речи - дескриптори

Најважнији критеријум за претраживање базе судске праксе су дескриптори, односно кључне речи. Дескриптори одлука, који представљају стандардизовану номенклатуру правних института, драматично олакшавају и убрзавају проналажење оних одлука у бази судске праксе које се односе на конкретан правни институт или правну ситуацију.

Номенклатура правних института Врховног касационог суда („Отворена листа дескриптора“) примењује се за све судове опште надлежности, док судови специјалне надлежности и судови републичког нивоа могу имати сопствену номенклатуру кључних речи (дескриптора).

Избором врсте суда у формулару за претрагу, база судске праксе аутоматски нуди одговарајућу листу дескриптора за дату врсту судова.

У случају да се у пракси утврди да Отворена листа дескриптора не задовољава у потпуности потребе одређене врсте судова, потребно је Врховном касационом суду доставити предлоге за измене и допуне номенклатуре правних института, након чега ће предлози измена и допуна (под претпоставком да су квалитетни и образложени) бити у кратком року инкорпорирани у заједничку листу и имплементирани у бази судске праксе.

Битно је напоменути да премештање, брисање или уметање нових кључних речи у нумерисану листу дескриптора ни у ком случају не ремети претходно унете одлуке – база судске праксе аутоматски врши пренумерацију дескриптора за претходно унете одлуке.

Да бисте изабрали један или више дескриптора за претрагу садржаја базе судске праксе, најпре кликните мишем на поље **Дескриптори** на формулару за претраживање:

Дескриптори

Отвориће се нови прозор следећег изгледа:

Претражи листу дескриптора

- 1 Стандарди заштите људских права (0)
- 3 Грађанско право (642)
  - 3.1 Грађанско материјално право (249)
    - 3.1.1 Стварно право (15)
    - 3.1.2 Облигационо право (112)
    - 3.1.3 Наследно право (4)
    - 3.1.4 Породично право (111)
    - 3.1.5 Стамбено право (10)
  - 3.2 Трговинско (привредно) право (27)
    - 3.2.1 Трговинско статусно право (0)
    - 3.2.2 Трговинско облигационо право (15)
  - 3.3 Приватизација (0)
    - 3.3.1 Услови (0)
    - 3.3.2 Поништај уговора о приватизацији (0)
    - 3.3.3 Раскид уговора о приватизацији (0)
  - 3.4 Стечај и ликвидација (9)

Изабери

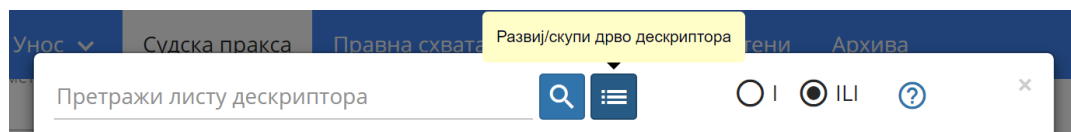
Напомена: ако сте претходно у формулару за претраживање одабрали да тражите само одлуке које припадају одређеној правној материји, у овом прозору ће бити приказано само стабло дескриптора који припадају тој правној материји.

Иза сваке ставке у каталогу кључних речи (дескриптора), у загради се налази број који приказује колико одлука у бази судске праксе припада тој категорији:

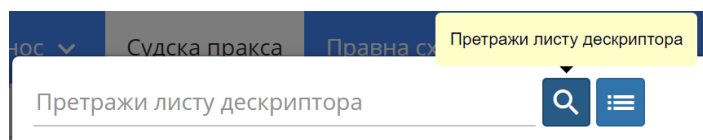
Претражи листу дескриптора

- 1 Стандарди заштите људских права (0)
- 3 Грађанско право (642)
  - 3.1 Грађанско материјално право (249)
    - 3.1.1 Стварно право (15)
    - 3.1.2 Облигационо право (112)
    - 3.1.3 Наследно право (4)

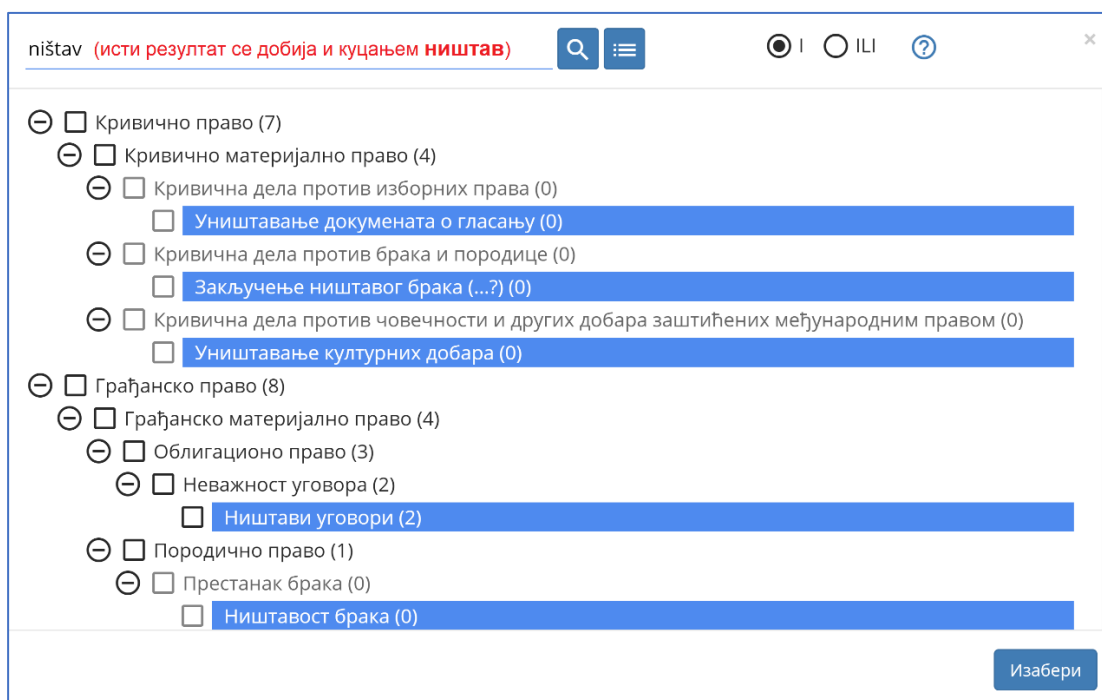
Стабло дескриптора можете комплетно разгранати притиском на дугме „Развиј/скупи дрво дескриптора“. Ефекат је исти као да сте ручно отворили/затворили сваки „плусић“ понаособ.

Иако је претраживање листе дескриптора могуће и разгранавањем и кретањем кроз стабло, обзиром на јако велики број дескриптора (преко 1600), најбржи начин да претражите листу дескриптора јесте да унесете део назива правног института и кликнете на лупу:

Приликом претраживања по називу можете равноправно користити и ћирилицу и на латиницу. Без обзира којим сте писмом куцали део назива правног института (дескриптора), претрага ће приказати оне дескриптор у чијем се називу појављује део текста или фраза коју сте откуцали:

Да бисте одабрали један или више дескриптора, кликајте на квадратички испред назива и кликните на дугме **Изабери**.

3.1.2.4.2 Ништави уговори (6)

Приметићете да су обележени дескриптори додати у поље Дескриптори, као на илустрацији испод:

Дескриптори

Ништави уговори X

Зеленашки уговор X

Уколико сте се предомислили и желите да из критеријума за претраживање искључите неку од изабраних кључних речи, кликните на симбол X иза назива те кључне речи.

Дескриптори

Ништави уговори X

Поклон X

Приликом избора дескриптора, можете задати колико специфична треба да буде претрага. Тако рецимо када обележите дескриптор најнижег нивоа, као на слици доле:

- Грађанско право (8)
  - Грађанско материјално право (4)
    - Облигационо право (3)
      - Неважност уговора (2)
        - Ништави уговори (2)

...у том случају, у бази ће бити лоциране одлуке које се су стриктно обележене дескриптором „Ништави уговори“:

Дескриптори

Ништави уговори X

Уколико међутим обележите категорију „Неважност уговора“...

Дескриптори

Неважност уговора X

...систем ће приликом претраживања узимати у обзир и одлуке које су директно означене овим дескриптором, али и одлуке које су означене специфичнијим типовима неважности уговора: **неважећи уговори, ништави уговори, привидни уговори и рушљиви уговори**. На овај начин сами бирате колико опште или специфичне примере судске праксе тражите.

- Неважност уговора (2)
  - Неважећи уговори (0)
  - Ништави уговори (2)
  - Привидни уговори (0)
  - Рушљиви уговори (0)

- Критеријумом „По врсти одлуке“ можете опционо да сузите резултате претраге само на одређену врсту одлука, нпр. само на пресуде или само на решења. Ако не изаберете ни једну опцију, то значи да желите да претражите све одлуке (и пресуде и решења).

По врсти одлуке

Пресуда
Решење

- Критеријумом „По исходу одлуке“ можете назначити да желите да претражујете само судску праксу где је донета одређена одлука (нпр. да се нижестепена пресуда преиначује). Понуђени исходи одлука у падајућој листи зависе од врсте суда.

По исходу одлуке ▼

- Филтером „По правноснажности“ можете додатно сузити опсег претраге:

По правноснажности ▼

Правноснажна
Неправноснажна

- У пољу „Опциони текст/фраза“ можете унети неколико речи у низу које ће затим бити тражене по садржају одлука у бази судске праксе (слично Google претраживачу). Треба имати у виду да претраживач не може да мења изразе по падежима и да тражи искључиво целе речи.

Опциони текст/фраза

- Можете задати и да се претражују само одлуке додате у базу података у последњих 30 дана или последњих 7 дана (нпр. сваког понедељка проверавате шта је додато од прошлог понедељка).

Постављене на портал

Било када ▼

Било када
У последњих 30 дана
У последњих 7 дана

- Приликом приказа одлука које задовољавају постављене критеријуме претраге, опцијом „Сортирај резултате по“ бирате да ли желите на врху најновије/најстарије постављене одлуке или одлуке за које је систем проценио да су најрелевантније у односу на задате критеријуме за претраживање.

Сортирај резултате по

Датуму, опадајуће ▼

Датуму, опадајуће
Датуму, растуће
Релевантности

- Коначно, можете и задати колико резултата претраге желите да видите одједном на страни:

Резултата по страни

25 ▼

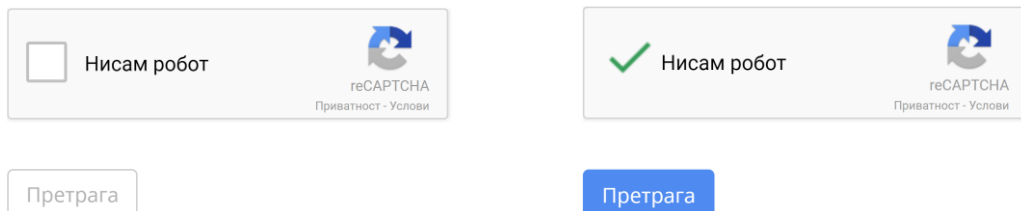
25
50
100

Ако број резултата превазилази максимално задати број, исти ће бити груписани по страницама кроз које се можете кретати преко контроле на дну странице, која изгледа као на слици:

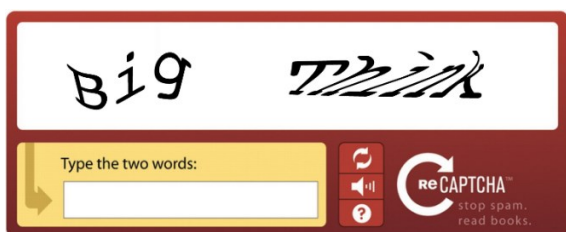
«	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	»
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	---

- Ако базу судске праксе користите без претходне пријаве корисничким именом и лозинком, односно као анонимни корисник, систем ће, да би се уверио да сте човек а не неки спољни информациони систем („web робот“) који систематски скупља одлуке из базе, захтевати да укупате да докажете да сте заиста аутентичан корисник – човек.

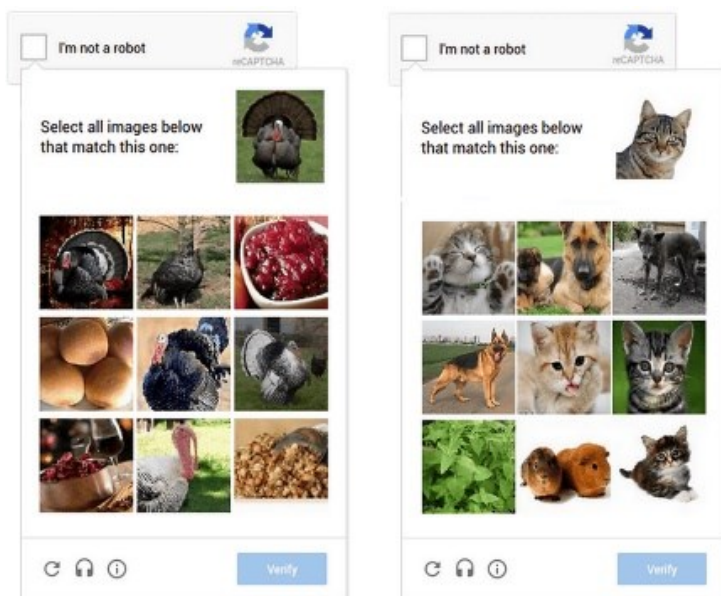
Заштита у неким случајевима може захтевати да просто кликнете мишем на кућицу „**Нисам робот**“ и тек тада дугме „Претрага“ постаје активно.

У неким случајевима, треба укупати „деформисани“ текст који је приказан на слици.

Трећа могућност је да обележите одређене сличице које се слажу (нпр. све сличице на којима је мачка, или на којима се налазе саобраћајни знаци и сл.):

Пошто сте кликнули дугме Претрага, систем ће претражити све одлуке у бази и приказати листу пронађених резултата који задовољавају критеријуме претраге.

Да бисте избегли потребу да при свакој претрази доказујете да нисте робот, најбоље је да базу судске праксе увек користите пријављени корисничким именом и лозинком.

Резултати претраге

Након што кликнете на плаво дугме **Претрага**, испод формулара за претраживање биће приказане хронолошким редоследом одлуке које испуњавају критеријуме за претраживање. Ако се деси да ни једна одлука није пронађена, биће приказано одговарајуће обавештење о томе:

Није пронађен ниједан документ.

Ако претраживач нађе одлуке која испуњавају задате критеријуме за претрагу, оне ће једна испод друге бити приказане на екрану у облику блока са информацијама, попут илустрације испод.

[Врховни касациони суд](#) / [Грађанска материја](#) / [Рев2 - Ревизија у предметима радних спорова](#) Датум уноса
19. 08. 2017.

Број предмета: Рев2 2076/2015
Датум 08. 02. 2017.
Председник већа [Љубица Милутиновић](#)
Правноснажна одлука: Не
Врста одлуке: Пресуда
Исход одлуке: Потврђена
Судска пракса: Да, одобрен

  [Текст одлуке](#) [Детаљније](#)

Сентенца
Одбијање враћања на радно место и престанак радног односа
  [Текст сентенце](#)

Све информације на слици које су приказане [плавом бојом и уоквирене](#) су хипер-линкови на које можете кликнути мишем. Конкретно:

- Клик на [назив суда](#) приказује све одлуке у бази које су донете од стране те врсте судова
- Клик на [врсту материје](#) приказује све друге одлуке у бази које припадају тој материји
- Клик на [назив уписника](#) приказује све друге одлуке у бази које припадају истом том уписнику
- Клик на [име судије](#) приказује све друге одлуке у бази где је овај судија био председник већа
- Клик на симбол ока () отвара прозор за брзи преглед (preview) документа
- Клик на [Текст одлуке](#) покреће преузимање документа
- Клик на [Детаљније](#) отвара још детаљнији приказ дате одлуке
- Клик на симбол отвара приказ детаља одлуке у новом прозору

Када се кликне на **Детаљније**, отвара се детаљан приказ изабране одлуке, који изгледа отприлике као на илустрацији испод:

< > Погледај у новом прозору

Врховни касациони суд / Грађанска материја / Рев2 - Ревизија у предметима радних спорова

Датум 08. 02. 2017.

Председник већа: [Љубица Милутиновић](#)

Правноснажна одлука: Не

Врста одлуке: Пресуда

Исход одлуке: Потврђена

Судска пракса: Да, одобрен

У ИМЕ НАРОДА Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против туженог Центра за социјални рад ..., чији је пуномоћник адвокат Љиљана Лазић из ..., одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1517/15 од 15.07.2015. године, на седници одржаној 08.02.2017. године, донео је П Р ...

[Текст одлуке](#)

Дескриптори

[Непоштовање радне дисциплине](#) / [Отказ од стране послодавца](#) / [Престанак радног односа](#) / [Радно право](#) / [Стечај и ликвидација](#) / [Грађанско право](#)

Сентенца

Одбијање враћања на радно место и престанак радног односа

ОДБИЈАЊЕ ВРАЋАЊА НА РАДНО МЕСТО И ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА Одбијање понуде послодавца да се врати на радно место у КиМ после 1999. године не може представљати разлог за престанак радног односа тужиоцу. Из образложења: "Решењем тужене (Управа за одбрану Републике Србије) од 16.03.2006. године тужиоцу (запосленом на радном месту радника Министарства одбране) у Одсеку за одбрану у Д. престаје радни однос без његове сагласности као вишку запосленог због престанка потребе за његовим радом услед ...

[Текст сентенце](#)

Референце на правна схватања

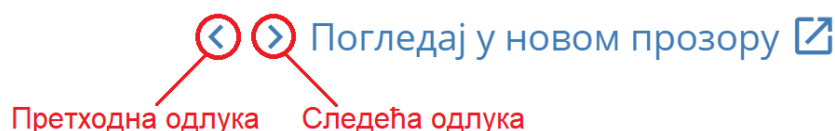
[Врховни касациони суд / Кривична материја](#)

Датум 28. 11. 2016.

Затвори

За разлику од скраћеног приказа, сада се могу видети и сви дескриптори (кључне речи) везане за изабрану одлуку, као и референце на одлуке других судова, референце на правна схватања или референце на билтене судске праксе. Као и код скраћеног приказа, и овде важи да се на све што је приказано текстом **плаве боје** може кликнути.

У горњем-левом углу екрана налазе се стрелице којима се можете кретати кроз листу одлука које задовољавају критеријуме претраге:

Као и код скраћеног приказа одлуке, Клик на сличицу ока (👁) отвара брзи преглед документа:

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против туженог Центра за социјални рад ..., чији је пуномоћник адвокат Љиљана Лазић из ..., одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1517/15 од 15.07.2015. године, на седници одржаној 08.02.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1517/15 од 15.07.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П1 12/14 од 05.02.2015. године одбијен је тужбени захтев да се поништи као незаконито решење туженог број 112-3345-01/13 од 24.12.2013. године, којим је отказан уговор о раду број 231 од 30.06.1990. године тужиоцу, распоређеном на пословима административног радника благајника и возача код туженог, као и да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад на напред наведене послове као неоснован. Наложено је тужиоцу да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 72.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 бр.1517/15 од 15.07.2015. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Куршумлији.

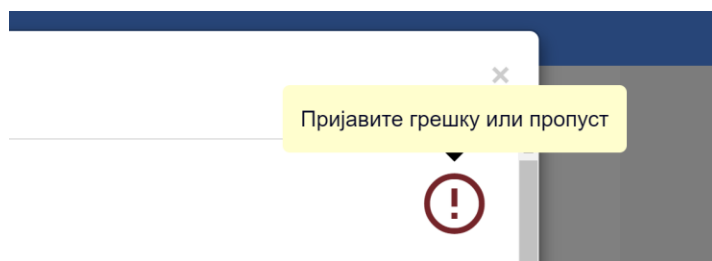
Против наведене правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП (аСл. гласник РСа, бр.72/11...55/14), па је нашао да ревизија није основана.

Датум 28. 11. 2016.

Затвори

Једна од главних новина базе судске праксе је и механизам за пријављивање потенцијално неусаглашене судске праксе или грешака или пропуста у анонимизовању и индексирању одлуке. **У режиму детаљног прегледа одлуке**, у горњем десном углу, налази се знак узвика у круту, као на илустрацији испод:

Када кликнете на овај симбол, отвориће се формулар где можете прецизирати врсту ученог проблема или неусаглашене праксе, те навести више детаља који ће одељењу судске праксе омогућити да евентуално предузме кораке у отклањању проблема.

Изглед формулара за пријављивање неусаглашене судске праксе и других проблема је као на слици:

The screenshot shows a web form titled "Пријављујем грешку или пропуст у подацима" (I am reporting an error or omission in the data). The form contains the following fields and options:

- Одлука** (Decision): Апелациони суд у Београду Кж2 68/2014
- Тип грешке коју сте приметили** (Type of error you noticed):
  - Неусаглашена судска пракса (Discrepancy in judicial practice)
  - Пропуст у анонимизацији (Omission in anonymization)
  - Погрешна категоризација (Incorrect categorization)
  - Остало (Other)
- Образложење (опционо)** (Justification (optional)): Апелациони суд у Новом Саду, бр. Кж2 123/2013, у практично идентичној чиненично-правној ситуацији, одлучио је дијаметрално супротно у односу на ову одлуку.
- Контакт подаци** (Contact data):
  - Име и презиме (опционо)** (Name and surname (optional)): Јован Јовановић
  - Емаил контакт (опционо)** (Email contact (optional)): jovan.jovanovic@mail.com
  - Телефонски контакт (опционо)** (Phone contact (optional)): +38163456789
- Пријављујем пропуст** (I am reporting an omission) button.

Уколико се ради о пропусту у анонимизацији или категоризацији одлуке, суд може самостално и у кратком року отклонити грешку једноставном изменом мета-података о одлуци и/или качењем исправљеног документа.

Међутим, уколико се ради о пријави случаја неусаглашене судске праксе два суда исте врсте, у практично истим чињенично-правним околностима, онда одељење судске праксе суда који је добио пријаву треба да кандидује спорно право питање као предлог за дискусију на заједничкој седници одељења судске праксе апелационих судова, односно судова о чијој се одлуци ради.

Ово је **посебно важно** у случају када се ради о одлукама које су сврстане у категорију „Судска пракса“, односно препоручене од одељена судске праксе као примери одлука од посебне важности за судску праксу и тиме јавно доступне грађанима и правним професијама у анонимизираном облику, преко портала sudskapraksa.sud.rs.

Претраживање правних схватања

Формулар за претрагу правних схватања има нешто мање опција него формулар за претрагу одлука, али је значење свих критеријума за претраживање идентично као код претраге одлука. Изглед формулара за претраживање правних схватања, ставова и закључака приказан је на слици испод:

Формулар за претрагу

По врсти судова ▾

По правној материји ▾

По уписнику ▾

Са датумом усвајања од _____ до _____

Дескриптори

Изаберите врсту суда ...

Опциони текст/фраза

Постављене на портал: Било када ▾

Сортирај резултате по: Датуму, опадајуће ▾

Резултата по страни: 25 ▾

Претрага

Нова претрага

Као и код одлука, могуће је сузити претрагу на одређену врсту судова, одређену правну материју, временски период када је правно схватање усвојено итд.

У случају избора дескриптора постоји једна битна разлика – правна схватања обележавају се дескрипторима (кључним речима) најдаље до трећег нивоа хијерархије, ка на пример:

Грађанско право

Грађанско материјално право

СТАМБЕНО ПРАВО.

Са друге стране, одлуке се обележавају што прецизнијим/специфичнијим дескрипторима, односно кључним речима, које могу бити произвољног (нпр. петог или шестог) нивоа хијерархије, нпр.:

Грађанско право

Грађанско материјално право

Стамбено право

Престанак права

ИСЕЉЕЊЕ.

По притиску на дугме претрага, претраживач ће приказати испод формулара за претрагу она правна схватања, ставове и закључке који испуњавају задате критеријуме претраге, као на илустрацији доле:

Претрага Нова претрага

Врховни касациони суд / Грађанска материја / Гж - Жалба Датум уноса
19. 08. 2017.
Датум 25. 10. 2016.
Судска пракса: Да, одобрен

Уговор о промету непокретности закључен у форми јавнобележничког записа представља подобну исправу за упис права својине.
ПРАВНИ СТАВ Уговор о промету непокретности закључен у форми јавнобележничког записа представља подобну исправу за упис права својине. Образложење Основни суд у Куршумлији пита: да ли закључени уговор о промету непокретности може да буде основ за упис права својине, ако има облик јавнобележничког записа. Стручна јавност је подељена. По једном становишту које заступају неке катастарске управе, таква јавна исправа не може да буде основ за упис права својине. Ово становиште заснива се на чл ...

 [Текст правног схватања](#) [Детаљније](#)

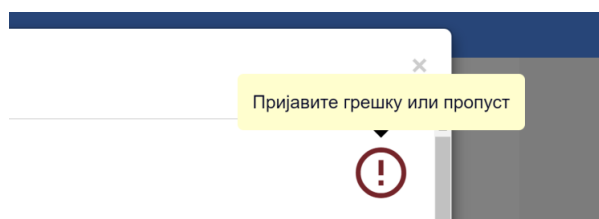
Врховни касациони суд / Грађанска материја Датум уноса
19. 08. 2017.
Датум 27. 06. 2017.
Судска пракса: Да, одобрен

Закључак о правном дејству колективних уговора код послодаваца и њихових оснивача.
ЗАКЉУЧАК "О ПРАВНОМ ДЕЈСТВУ КОЛЕКТИВНИХ УГОВОРА КОД ПОСЛОДАВАЦА И ЊИХОВИХ ОСНИВАЧА" Колективни уговори закључени код послодаваца а привредних друштава важе за запослене код тих послодаваца, а колективни уговори код оснивача ових привредних друштава важе за запослене код оснивача и немају проширено дејство на запослене код основаних привредних друштава. Одредбе колективних уговора резултат су колективног преговарања али када је у питању њихова садржина, иако су аутономни извори права, тумаче ...

 [Текст правног схватања](#) [Детаљније](#)

Као и код одлука, могуће је кликнути на све информације и симболе означене **плавом бојом**. Ако се кликне на **Детаљније** → добија се више детаља, пре свега у погледу евентуалних референци на друга правна схватања, одлуке домаћих или међународних судова, или билтене судске праксе.

У режиму детаљног приказа такође је расположив и механизам за пријављивање пропуста и грешака у судској пракси, са идентичном функционалношћу као и код одлука:

Претраживање сентенци

Електронска база судске праксе снажно промовише формулисање и качење сентенци уз одлуке (сентенца је увек везана за неку конкретну одлуку). Формулар за претрагу сентенци је идентичан формулару за претрагу одлука:

The screenshot shows a search interface for judgments. At the top right, there are options for 'ћирилица', 'latinica', and a user profile 'Драган Обреновић'. Below this is a navigation bar with tabs: 'Судска пракса', 'Правна схватања', 'Сентенце', 'Билтени', and 'Архива'. The 'Сентенце' tab is active. The main area is titled 'Формулар за претрагу' and contains several search filters: 'По врсти судова' (dropdown), 'Из одређеног суда' (dropdown), 'По правној материји' (dropdown), 'По уписнику' (dropdown), 'Председник већа' (dropdown), 'Број предмета / Година' (text input), 'Са датумом одлуке од / до' (date range), 'Дескриптори' section with 'Изаберите врсту суда' (dropdown), 'По врсти одлуке' (dropdown), 'По исходу одлуке' (dropdown), 'По правноснажности' (dropdown), 'Опциони текст/фраза' (text input), 'Постављене на портал' (dropdown), 'Сортирај резултате по' (dropdown), 'Резултата по страни' (dropdown), 'Било када' (dropdown), 'Датуму, опадајуће' (dropdown), and '25' (text input). At the bottom, there are two buttons: 'Претрага' and 'Нова претрага'.

Разлике у функционалности код претраге сентенци су следеће:

- 1) Не претражују се све одлуке, већ само оне које су означене као „Судска пракса“ и уз се може закачити документ са сентенцом извученом из одлуке.
- 2) Уколико задате опциони текст/фразу, иста ће се тражити и у садржају одлуке уз коју је сентенца везана, и у садржају посебног документа са текстом сентенце.
- 3) Резултати претраге се приказују незнатно другачије у односу на резултате претраге одлука

